

ХРИСТИАНСКИ СВЪТЪ

МЪСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

Всичко за „Христиански свътъ“ се изпраща до:
Павелъ Михоевъ — Свищовъ

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ
 За България 3 лв. За странство 4 лв. Всичко въ прѣдплата.

Българка

Къмъ абонатите на „Хр. Свътъ“.

Понеже не ни повърнахте първите четири бройове на списанието от тая година, пращаме ви и петия и ви считаме за нашъ редовенъ абонатъ.

При това молимъ, уважаеми господине, да ни изпроводите абонамента съ пощенски записъ; ако не направите това своеуврѣмено, повърнете не само този брой, но и първите четири. Редакцията върва въ вашата акоратность и очаква редовното ви изплащане.

Безплатно Евангелче въ Картини.

Редакцията на „Хр. Свътъ“ е направила голѣми жертви за да подобри списанието и улесни разпространението му.

Издадохме Възкресенски брой въ 32 стр. и двѣ бои, за да покажемъ на читателите си, че не жалимъ ни трудъ ни пари за да имъ дадемъ най-доброто възможно у насъ списание.

Ние правимъ и друга жертва. Редакцията ще проводи на всѣкой който запише петъ нови абонати едно евангелче въ картини, освѣнъ онова което се пада като процентъ.

„Четири епохи въ живота“. Това е четиво за всички отъ двата пола съ твърдѣ интересно съдѣржание. Само за него струва си да получавашъ „Хр. Свътъ“. Абонирай се още сега за да имашъ началната глава на туй съчинение.

„**Нѣма друго списание** като „Хр. Свътъ“**. Тъй** казватъ онѣзи които редовно го четатъ. Разбира се, тѣ **казватъ** истината, защото дѣ е второто българско списание като Хр. Свътъ? И като единичко по характеръ и съдѣржание заслужава да е настолно въ всѣкой домъ. Запомнѣте, ние имаме за цѣль да го пращаме въ 5,000 сѣмейства—какво внушително число! Ще ли ни изпратите и вие петъ нови адреси? Потрудете се да ги намѣрите! Трудътъ ви не ще е напразно, защото така вие разпространявате добро четиво всрѣдъ народътъ ни.

Дайте „Хр. Свътъ“ на всѣкой, който може да чете български езикъ. Изпратете ни адресите на вашите приятели. Не отлагайте, врѣмето тече . . .

Ужаситъ на войната.

Има ли такъво нѣщо като цивилизована война?

Държавните може говорятъ въ всемирните конференции за святите принципи на модерните отношения между народите и за законите на цивилизацията и хуманността. Но, ниеискаме да знаемъ, кѫдѣ се крие разликата между убиването на безпомощната арабкиня и нейните дѣца (които не воюватъ) и безразборната касапница въ Македония?

Истината е, че всѣка война е легитимизирано убийство и когато грубите страсти на човѣците сѫ необузданни на бойното поле, всички разсѫждения за хуманность сѫ забравени.

Българската и чуждата преса коя по ясно, коя по прикрито изкараха на бѣль свѣтъ историята на звѣрствата въ Балканската война, история твърдѣ позорна и странна за днешната цивилизация, за днешните християнски(?) държави. Воените кореспонденти, макаръ и твърдѣ ограничени и подложени на цензура описаха балканската война като „букувално“ една касапница, кѫдѣто сѫ паднали повече отъ „400,000“ убити и ранени“!

Въ много села жителите били изтребени и мѣстото изгорено до земята. Мъртви тѣла лежали на всѣкѫдѣ, а тежко ранените били изоставени да мрѣтъ.

Цѣли фамилии, бащи, майки и дѣца които не сѫ воювали, сѫ били заклани.

„Имаше много дѣца, но какво стана съ тѣхъ“, пита единъ кореспондентъ. „Какво стана съ тѣхните майки?“

„Около 2000 души бѣха заклани“ казва другъ кореспондентъ, „отъ които 400 бѣха жени“ . . .

Ако това е цивилизована война, нека попитаме, каква трѣбва де е нѣкоя друга война отъ варварски народи?

Ако това не е варварщина и варварска война, какво ще наречете тия кланета на човѣци?

Факта си остава вѣренъ и твърдѣ ясенъ, че това бѣ една ужасна война и то не между диваци, не въ тѣмните вѣкове, а днесъ въ прѣхваления 20 вѣкъ на модернизъмъ и християнска(?) цивилизация, вѣкъ на международни конференции за миръ(?) и арбитражни сѫдилища . . . !

Има ли и днесъ човѣкъ, който да не се е убѣдилъ, че войната е варварщина и че не може да е оправдателна никога и съ никак-

ви цѣли и принципи? Има ли човѣкъ, който освободенъ отъ шовинизъмъ, да не вижда, че всички тѣзи кръвопролития сѫ противъ законите на естеството?

Ние не можемъ да не бѫдемъ откровени, макаръ, че ще се намѣрятъ хора да ни изхокатъ.

Въ ненаситната жадност за човѣческа кръвъ, ние съзираемъ мрачния варваризъмъ на отдавнашните тѣмни вѣкове, а въ лицето на тираните и воюващите и на ония които немѣятъ прѣдъ ужасътъ на войната, виждаме сѫщински варвари.

А, хора, това е ужасно!

Това е срамно за двадесетия вѣкъ!

Какъ смѣете, вий, да наричате християнски страни, тѣзи които подкладватъ войни и устройватъ човѣшки касапници?

Какъ смѣете да говорите за Великденъ, когато широките полета сѫ покрити съ човѣшки трупове и оросани съ човѣшка кръвъ? Дѣ е възкръсналия Христосъ? Кѫдѣ и кои сѫ усвоили Неговия лозунгъ „Любете единъ други“?

Нима политиката на Лондонския, Виенския, Петербургския и други кабинети се рѫководи по силата на този двигател — любовта?

Зашо да се лъжемъ. Всичко що видѣха учитѣ ни, и чуха ушиятѣ ни прѣзъ тѣзи шестъ мини мѣсеки е нищо друго освѣнъ една безбожническа политика, на грабежъ, разорения и кръвопролития.

„Освободихме роба“, ще кажатъ прѣкалените шовинисти.

Освободихте го, за да го поробите, ще кажемъ ние. Вчера турцитѣ подтикаха раята, днесъ християните я измъжчватъ, затварятъ, и прогонватъ по горитѣ.

Днесъ това е тѣй, и утрѣ ще бѫде така и други денъ и още много дни, до като хората и народите не разбератъ, че не този и онзи е кривъ, а самата система на живѣене е фалшива и варварска и тя не може да обезпечи живота никому и никога, доклѣ не се прѣмъхне и вмѣсто нея се нареди системата на висшия демократизъмъ изявенъ отъ Назорейския Учителъ.

Войната е ужасно зло и само зло може да докара.

А християнина е повиканъ да се бори противъ всѣко зло.

Апелът на туркините.

Турция е сюрпризирана отъ патриотизма на своите жени. Макаръ за дълго време да съз били подчинени подъ властьта на мажа, жените въ Турция показватъ чрезъ своя патриотиченъ актъ и успехъ, че тъкъ съз способни да играятъ важна роля въ обществения и националенъ животъ.

Когато, прѣзъ време на войната, мажетъ съвсемъ отпаднаха духомъ и сърдцемъ, жените (туркини) излезнаха на фронта съ ентузиазтически апели и надеждни прѣдсказания, за да окуражатъ изплашениетъ братя и маже. Въ нѣколко публични събрания, държани отъ туркините, ораторитъ жени ревностно и горещо съз апелирали къмъ легендарното геройство на фанатизирания турчин съ цѣль да повдигнатъ духътъ на своя народъ и раса. И така силни съз били тѣхните апели, че големи подаръци отъ диаманти, скъпоценни камъни, пръстени и други скъпии нѣща съз били дадени за въ полза на военните изразходвания и подпомагане на пострадалите отъ войната.

Отъ единъ отъ тѣзи големи митинги на туркините, петиция е била изпратена до всички царици и княгини на Европа, апелирайки въ името на Христа да спасатъ Турция. Цитираме само частъ отъ нея:

„Ваше Величество, въамъ е познатъ факта, че противъ Турция, която е обвинена въ фанатизъмъ, но която никога не е мислила да прѣдприеме свѣщена война, Балканските държави съз организирали кръстоносенъ походъ, и Царътъ на България въ своята провокация, която за съжаление стана твърдъ прочута, високо декларира, че тази война е войната на кръста противъ полумъсъца.

Слѣдователно, Ваше Величество, Балканските войски нахлуха въ нашата Империя, като назоваха себе си войници Христови, Синътъ на Мария, Когото и ние приемаме за пророкъ и Когото цѣлото человѣчество уважава като въплъщение на правдата, милосърдието и любовта:

Но какво извършиха тѣзи самозвани Христови войници?

„Питайте старците, жените и изплашениетъ дѣца, които бѣгаха прѣдъ тѣхъ и които отидаха дори въ Азия да дирятъ прибѣжище; питайте хилядите мизерни хора, които неможайки да избѣгатъ, и чийто трупове съз заровени въ тиня... .

„Ваше Величество, Вий сте царица; слѣдователно, Вие имате майчина симпатия къмъ всички угнетени и слаби между Вашите хора; Вий сте христианска царица, изповѣдващи религията на Този, Който показа милост и любовъ къмъ всички човѣци; и най-послѣ, Вий сте жена съ най-високи качества и като такъва, Вий ще се вслушате въ нашия викъ:

„Въ името на високо-храбрая почесъ, въ името на Христианската милост и любовъ, въ името на майчинско съчувствие и симпатия, благоволете, Ваше Величество, да чуете викътъ на негодуване и отчаяние обладало сърдцесъкрушенитъ майки, сестри, и дѣщери.

„Благоволете, Ваше Величество, въ отговоръ, да издигнете Вашия твърдъ уважаванъ гласъ; благоволете, да напомните Христовия законъ, относително живота на чловѣците и честта на жените, на всички скандализни тѣлпи, които се трудятъ да прикриятъ подъ сѣнката на Кръста най-мрачните картини на убийства, пожари и разорения; каквито се виждатъ въ коя да е Европейска война въ наше време“.

При все, че картините описани въ този апелъ съз особна цѣль, при все, че лошиятъ работи отъ турска страна се прѣкриватъ въ апелътъ, и най-послѣ, макаръ, че тѣзи туркини не виждатъ гредата въ своите очи, ами сочатъ на сламката въ очите на Балканските войски, пакъ този апелъ въ ясни черти изнася прѣдъ царици и свѣта, прѣдъ христианските нации, важни религиозни истини, които не могатъ да се откажатъ.

Безсърдечието и жестокостите на кръво-пролитната война, която съз трупове и кръвь покри полетата, съз безъ съмѣние въ печаленъ контрастъ съ любовта и кротостта на тихия Назорейски Учителъ, Иисуса Христа.

Каква трѣба да е църквата?

Когато човѣкъ чете Дѣяніята на Апостолите и види простотата на живота и дѣятелността на христианската църква, въ распространение Христовото учение между Иудеи и Язичници, не може

да не забѣлѣжи, че тази църква съставлява Оригинала на Христовото дѣло: въ прости и непрѣтворени нрави, въ любовъ единъ къмъ другъ, въ трудолюбие, въ плодотворна ревност за распростране-

ние на Христовото учение между всички съ които се сближаватъ. Църквата съ това показваше че добър бъше разбрала Христовите думи: „Царството Божие нѣма да дойде съ изглеждане“, но съ работа и животъ. И още, „Ето Царството Божие вътръ въ васъ е“. Лука 17:21.

За това членоветъ на църквата направиха сърдцата си практически, Царство Божие. Царство на миръ, любовь и радостъ въ духа Святаго. Тогава църквата като желаеше да дойде царството Божие въ сърдцата на всички човекъци, не стоеше у дома съ сгърнати ръцъ и само да се молятъ, а се спуснаха всички въ обща и дѣятелна работа; да проповѣдватъ Евангелието на всяка тварь, както заповѣдва Христосъ. Мар. 16; 15. Тайната за голѣмия успѣхъ на Христианството въ онзи ранъ периодъ се състоеше въ това: пълното съзнание на всякой членъ призванието си, като войникъ Христовъ и работа. Второто нѣщо което забѣлязва човекъ, когато прочите Дѣяніята на Апостолитъ и сравнява първата Църква, Оригиналното, съ настоящата модернизирана църква, ще види едно голѣмо измѣнение. Нравитъ, живота, Духътъ и дѣятелността съ замѣстени: Съ распуснатостъ нравитъ, духовна пустота и мъртвостъ, бездѣйственостъ въ проповѣдваніе на Евангелието, помрачение на Христовия духъ и учение; а вместо тѣзи, вънкашъ блѣсакъ изразенъ въ великолѣпни и скажи храмове украсени съ злато, сребро и присторено лицемѣрие. Силата на христианството не се състои въ великолѣпните храмове, но въ духътъ и дѣятелността на неговитъ членове. Христосъ не каза: които се събератъ въ великия Ерусалимски храмъ и ми се помолятъ, Азъ ще бѫда между тѣхъ да ги благословя, но кѫдѣто и да съ събрани двама или трима въ Мое име: въ кѫщи, на полето на дюкеня въ фабриката и пр. чие, Азъ съмъ тамъ между тѣхъ. Съ това Христосъ не ни забранява да правимъ хубави и Богуподобающи църкви, никакъ не. Въ лицето на великолѣпния Соломоновъ храмъ, който бъше толкова скъпоцѣненъ, а въ сѫщото врѣме обичанъ отъ Бога, показва, че Богъ обичаше хубавото и великото. Но не трѣба да замѣстимъ живота, духътъ и дѣятелността Христова съ външното и материалното. Азъ ще посоча нѣкои причини за словото и дѣятелността на ранната Христианска църква, която толкова бѣже напрѣдвали, като желая и ний да усвоимъ тѣзи тайни причини, за по бързото успѣване на Христовото Царство въ Отечеството ни. Това което азъ нарѣкохъ тайна, е явно на всякой внимателъ читателъ на Евангелието. Христосъ слѣдъ възкръснietо си явява се на своите ученици и имъ дава тази заповѣдъ: „Идете по всичкия свѣтъ и проповѣдайте Евангелието на всяка тварь“. Мар. 16; 15. „Учете ги да пазятъ това което ви заповѣдва, ето Азъ съмъ съ васъ до скончанието на вѣка“. Тайната се състои въ това, че христианина, който се отзове на тази покана да проповѣдва Евангелието, трѣбва да чувствува че не е волнонаемникъ на нѣкое общество, което му дава заплата за работата му, и слѣдователно да проповѣдва по тѣхната угла; както се казва II Том. 4; 3—Натрупаха си учители по своите си походи“. Но да чувствува че той е Христовъ пратеникъ да проповѣдва Евангелието: „На врѣме и безъ врѣме, обличи, запрѣти, умоли съ всяко дѣлготрѣпние и поучение“. Апостолъ Павелъ повече отъ всички бѣше разбралъ цѣльта на

христианството, като писа на Ефесянитѣ: „Той (Христосъ) даде едини да сѫ апостоли, други пророци, други пѣкъ благовѣстители, а други пастири и учители, за усъвѣршенствование на святии тѣ въ дѣлъто на служението—Докълѣ достигнатъ всички въ единството на вѣрата и Христовата пълнота“ Ефес. 4;11—13. Отъ тѣзи стихове явно се види, че разнитъ църковни чинове не сѫ дадени за луксъ, властолюбие, носение на златни патерици и брилянтови корони, а да пасжътъ Божието Словесно стадо. Тѣ не сѫ чинове за повишаване на заплатата, а почетно положение за по дѣятелна и ползотворна работа въ христовото лозие. Нѣка го повторя пакъ, че разнитъ длѣжности въ Божието учрѣждение—църквата, имать една и сѫща цѣль; духовното усъвѣршенствование на човекъците въ дѣлъто на служението и постиганието на онази висока духовна степень, на която Христосъ е образецъ, като глава на църквата.

Но христианския животъ на духовнитѣ водители на църквата въ тѣмнитѣ вѣкове, заровиха чистотата и святостта на Христовото христианство съ разни обряди и заблуждения отъ старъ еврейски и язическi култъ. Като изоставиха проповѣдваніе на словото Божие на чистъ говоримъ езикъ, натрапиха старитѣ англични езици въ църковните службы, които малцина разбираятъ. А че това е демонска работа вижда се отъ факта: че славяни, латини, арменци, евреи и турци, като че сѫ се съгласили да дѣржатъ народитѣ си въ духовна тѣмнота съ старитѣ негови вѣрими езици. За това най-великата епоха за свѣта ще настане тогава, когато разнитъ народи се освободятъ отъ старитѣ антични езици да служатъ Богу и почнатъ да се молятъ съ духъ и истина на говоримъ и разбранъ езикъ. Казватъ че въ старо врѣме учителитѣ не дѣвѣли много учение на своите ученици, да не би да имъ земять хлѣба послѣ. Види се че духовенството на античните църковни езици не даватъ ясно учението на църквата си, защото хората ще видятъ противоречията на църковното имъ учение съ Христовото Евангелие, та хората не ще имъ даватъ пари за поменици и агнешкитѣ кожи на измислените корбани; чудно фалшификаторство на христианството! Ахъ! Дано Богъ издигне множество способни проповѣдници на Евангелието изъ нашия народъ, които ще отмахнатъ маската отъ очитѣ на народа, за да види и Христа както си е и да му служи както подобава „съ духъ и истина“ Иоан. 4;24. Но това врѣме ще дойде тогава, когато всички христиани разбератъ, че трѣба да живѣятъ и проповѣдватъ Евангелието и „тѣжко имъ, ако не проповѣдватъ“. И то не само проповѣдници, а мѫже и жени, млади и стари. Ний виждаме една добра характеристика на Апостолската църква въ Ерусалимъ, когато прочитаме Дѣя. 6 глава. Станало нужда църквата да избере 7 души членове за да служатъ на бѣднитѣ и вдовиците, като събиратъ и имъ раздаватъ милостини. И седемтѣ души, които биле избрани и ржкоположени за дякони всички биле испълнени съ Духа Святаго, защото тѣ ще вършатъ благена работа, кѫдѣто и да сѫ и на каквато работа да сѫ поставени. Тѣзи 7 диакони бѣха назначени да събиратъ и раздаватъ милостини, но тѣ и проповѣдвали Евангелието съ сила и благодать. А освѣтъ това въ Дѣяніята 11;19 се казва, че распрѣснатитѣ

христиани от Ерусалимската църква слъдъ гонението, което стана подиръ убийството на Стефана, отишли въ Финикия, Кипър и Антиохия и проповѣдвали Евангелието, чрѣзъ които мнозина се обърнали. Нѣма съмнѣние че всичките не сѫ биле Апостоли и проповѣдници, а мнозина търговци, занаятчи и други занятия, но между работата си проповѣдаваха Христа. Тъй е работилъ Апостолъ Павелъ, Аполостъ, Аклай, Прискила и Лидия и много други.

Блажена е онази църква днесъ, която вѣрва, живѣе и работи, както Апостолската църква, защото само тогава тя е Христова църква. И ако така се проповѣдаваше и живѣеше христианството, чоловѣците щѣха да сѫ святы въ живота си и щѣха да се любятъ като братя, а не да се мразятъ, гонятъ и убиватъ като варвари. Трагедията която се разиграва тази година на Балканский Полуостровъ и подлостта на актиоритѣ които я играятъ, явно показва че нѣма христианство въ Европа, а особено между насъ които се гордѣемъ съ свято правосла-

вие. Това е измама, подлост и лицемѣре, а не христианство. Ний очакваме занапрѣдъ да имами по-добри священици, проповѣдници, министри, учители и управители, а отъ кждѣ ще ги земѣмъ, когато членоветѣ на църквата не сѫ новородени и святы въ живота си? Святостта и новорождението не дохождатъ при ржкополаганието, а трѣба да стане по напрѣдъ. И тъй като видимъ какъвъ е оригиналъ на Христовата църква, нека се водимъ по нея и отхвѣрлимъ всичко което е притурено отъ владици, патрици и свѣтски събори. Ето що говори Богъ на отстѣпилата отъ Христа Ефеска църква: „И тъй, помни отъ кждѣ си испаднала и покай се, и стори първите дѣла; ако ли не, ще дойда при тебе скоро, и ще дигна свѣтилникъти ти отъ място то му, ако се не покаешь“. Откр. 2:5. А и съкригата вече лѣжи при коренъти на дървото; и тъй всяко дърво което не прави добъръ плодъ, отсича се и въ огнь се хвѣрля“. Матея 3:10.

Ив. Йодоровъ

Четири Епохи на живота.

отъ Д-ръ Е. Хамилтонъ—Мюнхен

ГЛАВА I.

Въпросът и отговорът.

Рутъ Къртисъ и Робертъ Лаянъ свършиха заедно медицинска колегия и като съктасници и близки приятели, имайки почеть и любовъ помежду си, почнаха да размѣнятъ мисли за женитба, за мѫжнитѣ социални проблеми на дения и финансайлнитѣ мѫжнитии за изграждане на домъ.

Главния въпросът въ тѣхния сериозенъ споръ бѣше,—„сега ли да се оженимъ, при тѣзи оскудни срѣдства, като се издѣржаме и въодушевляваме единъ другъ прѣзъ единъ периодъ на финансайлна жертва и борба, или, да поживѣемъ отдално—самотни и бездомни—до като спечалимъ достатъчно за да имаме единъ комфортенъ домъ?“

За разрѣщението на тази дилема, тѣ подириха съвѣта на Рутината леля Мария, една екцентрична, стара дама, която бѣше твърдѣ много привързана къмъ двамата, но прѣдадена на елегантност и цинизъмъ, тя прѣдпочете да хвѣрли студена вода върху новата идея.

„Ако вие бѣхте двѣ момчета, или момичета“, отговори тя, „вие можете да отворите едно заведение заедно и да успѣете,—може би“.

Докторъ Лаянъ набръчка лицето си за отговоръ.

„Ако, ние двама бѣхме отъ сѫщия полъ“, каза Рутъ, „не щѣхме да се влюбимъ“, като всѣка жена прибръза да заговори първа. „Ти ме окурявашъ тѣй както приятелитѣ, които ме питатъ,—защо се женишъ за този бѣденъ, страдащъ докторъ? Хората безъ съмнѣние сѫ бѣрзи да поставятъ извѣстенъ образъ, за да видимъ грубата реалност на живота“.

Д-ръ Лаянъ се изсмѣ. „Това е нищо, Рутъ. Всички мои приятели и сродници изглеждатъ твърдѣ загрижени за мене, и се очувватъ защо азъ се

свързвамъ съ фамилия тѣй рано“.

„Добрѣ“, каза Рутъ ревностно, „ние сме мислили и прѣсмѣтили твърдѣ много по този въпросъ. Нели имаме добри и приятни апартаменти и скжпи мебели? Ние сме се съвѣтвали съ леля Мария относително месаря, хлѣбара и сладкаря. Нели сме сравнявали сумата на твоите разноски като ергенъ въ хотела; и какъвът е резултатътъ?“

„Че двама человѣка трѣба да живѣятъ заедно, единъ за другъ, и за подобренето на человѣчеството“, каза Д-ръ Лаянъ. „Ние ще мобелираме прѣкрасно първия етажъ, който е на срѣщната страна на парка,—единъ идеаленъ домъ за докторъ,—ще условимъ една слугиня, която може да прислужва и въ кабинета, когато е потребно, като съберемъ нашия скроменъ приходъ и работимъ заедно. Това не ще бѫде по скжпо, отъ колкото сегашнитѣ ни отдални разходи“.

„Вѣрно“, каза лелята, която слушаше напрѣгнато, „съ условие, че Рутъ ще стане единъ видъ управителка и нѣма да има дѣца, защото, вие не можете да спечалите пари и съградите домъ, ако има дѣца увиснали на шията ви“. Мария хвѣрли единъ жестокъ погледъ къмъ Д-ръ Лаянъ, защото той бѣше особенъ типъ, хищенъ вълкъ, за такива жени като нея. Въ тѣзи напрѣднали вече години на своя животъ, съ почти забравена младостъ надирѣ, тя не правеше изключение.

„Азъ не виждамъ причина, защо да имаме дѣца, доклѣ не сме готови да ги отхранимъ“, каза Д-ръ Лаянъ тихо.

„Вие знаете, разбира се, че азъ не уdobрявамъ оженването на Рутъ“, продѣлжи лелята. „На първо място, азъ не бѣхъ съгласна тя да учи медицина; и сега като е свършила вече училище, азъ мисля, че тя трѣба да практикува професията си. А пъкъ женитѣ лѣкарки, споредъ моему, не сѫ за домакинки. Азъ не виждамъ, Рутъ, какъ ти ще гледашъ

къщата и практикувашъ медицина въ същото време“. Старата дама я изгледа строго, като мислѣше че думитъ й оставатъ безответни.

Рутъ се смѣше. „Азъ вървамъ, че за година, или двѣ, лелю, моята практика ще бѫде поразително успѣшна. Ако азъ имамъ опрѣдѣлени часове за приемане на болни въ кабинета, тъ не ще ми взематъ по-вече врѣме, отколкото една обикновена жена дава за клюкарстване и приказки“.

„Въ същност, вижда ми се“, Д-р Лаян я прѣкъсна, „че една жена на може да има по-добро образование за вършене на своите длъжности като майка и жена, отколкото медицинското образование и практикуване. Млади момичета сѫ учили и приготвили за коя да е позиция въ економическия живот, но не и да бждатъ добри жени и майки. Нѣкой прѣдполага, че тѣ нѣкакъ си мистериозно сѫ разбрали характера, длъжностите и отговорностите на майчинството. И какъвъ е резултатътъ? Мизерия и неразбирання между съпрузи и жени, и голямъ брой на неотгледани, болnavи, страждующи и недоразвити дѣца родени въ свѣтътъ“.

„Виждамъ, че е безполезно да опонирамъ, или да разисквамъ по въпроса по-вече“, каза лелята съседна мъжителна въздишка, като взе наново танталата, която тя работеше.

Като казаха сбогомъ на старата дама, Рутъ и Робертъ, още изпълнени съ желание за женитба, оплтиха се къмъ полето.

„Твоята леля ме кара да се ядоствамъ“, каза Робертъ, подиръ като извърхе малко безъ да проговоря.

„Охъ, недѣй ѝ обрѣща внимание“, отговори Рутъ. „Нима, не знаешъ, че нейното лаяне е по-
лошо отколкото нейното хапяне, и че всѣка танте-
ла върху която нейнитѣ стари очи се напрѣгаѣтъ е
единъ годеженъ подаръкъ за мене“? . . .

Резултата на всички тъхни разисквания и плавнове бъше едно безшумно оженване. Единъ часъ слѣдъ като словото бѣ изречено, и което ги свърза въ едно име, едни надежди и амбиции тѣ прѣкрачиха прагътъ на своя скроменъ домъ, кѫде то приятели и роднини бѣха дошли да имъ честитятъ. Тукъ за врѣме поне, щѣше да бѫде тѣхния домъ —единъ домъ, въ който всѣко кющенце и пукнатина бѣше имъ драга, защото не бѣше ли, въ всички детайли, изявление на двѣ храбри сърдца и двѣ добрѣ балансирани глави? Подиръ поздравленията и честиткитѣ, Рутъ поведе гордѣливо своите приятели въ приятно наредени стаи, и най-послѣ въ украсената малка кухня.

Въ сѫщото врѣме Робертъ, сърдцето на ко-

гото буквально бликаше отъ радость, показаваше на своять другарь, Джакъ, малкитъ апартаменти, които бѣха наредени споредъ най-послѣднитѣ изисквания на естетиката. Слѣдвайки, своя горделивъ приятель отъ стая въ стая, Джакъ си спомни за Ане-балъ, едно момиче, на което за иззвѣстно врѣме той бѣ посветиль всичкото си внимание. Дали тя ще бjurde доволна отъ такива стаи, като тѣзи мислеще си той. И тая мисъль изтръгна отъ гърдитъ му тежка въздишка.

„Зашо не я питаъшъ, Джакъ?“ каза Робертъ, като сподѣли мисълта на приятеля си.

„Чръзвъ Иовъ, старъ другаръ, азъ мисля да я питамъ“, отговори Джакъ, като го удрише по рамото и прънесе сънъ въ единъ веселъ сънъ, тъ бѣха придвижени отъ други гости.

Мъжду тъхъ бъше леля имъ Мария, която всичко слъдеше критически и въпросително.

„Харесва ли ти се драго лелю, каза Рутъ, като я доближи.

„Вие почвате твърдѣ разумно“, продума тя принудително.

„Ние искаме да продължаваме по този начинъ“, отговори Робертъ.

„Надѣвамъ се да е така“, но ще видимъ. Азъ-позакъснѣхъ малко и понеже гоститѣ си отиватъ вече, нека и азъ ви кажа лека-нощъ и надѣвамъ се. Богъ ще ви благослови,—макаръ че, азъ не виждамъ какъ вие ще успѣете, освѣнъ ако, цѣлия градъ се разболѣе“.

И последния гостъ си отиде. Леля имъ Мария бъше последната. Тогава, тъ затвориха и заключиха вратата, останали сами въ това свято място, — свято бъше наистина то за тъхъ, както домътъ щебъде всъкога свягъ за истинните жена и съпругъ.

„Мой Роберт!“ извика Рутъ, като се хвърли въ неговите обятия и прѣгърна главата му съ ръцѣ си.

„Какво има, моя драгичка?“

„Азъ съмъ твоя жена, Робертъ, — твоя жена!
И, о! Колко съмъ щастлива!“

Има минути, когато езикът е безсилен, връмена, когато любовта не може да намъри думи и общението на душитъ е по-тъсно когато съж самотни. Такъво време бъше това. Благословението на една радостъ толкозъ сладка и дълбока, че не може съ думи да се изкаже, толкозъ тайна че не могатъ други очи да я видятъ, изпълни тъхните сърдица, като седъха заедно пръдъ олтаря на любовта въ „Свътая свътихъ“—тъхното собствено тайно място, опръдълено отъ Всевищния.

Домашенъ отдељъ

Тайната за щастливъ съмеень животъ. (Продължение отъ миналия брой)

Съпругата тоже не е безъ отговорности. Изпълнението на домакинските длъжности, ако и да твърдѣ прозаични по съставъ, сѫ важни фактори за създаване съмейно щастие. Жената, съпруга, трѣбва да бѫде тъкачъ, а не паразитъ. Съ други думи, тя е или та-

къва като втъкава и изплита съдбата на мажът или пъктъ живе и чака той да създаде щастие за нея. Тамъ кждъто съществува истинската върна съпруга, тамъ се намира щастливия домъ, тамъ е раятъ на земята. Неважи дали нейния покривъ скързитъ или

съвтулката е огъня, който я топли. Прѣзъ иоцния мразъ—домътъ е тамъ, кѫдѣто е тя.

Домътъ е истинското царство на жената. Тя може по разни начини да бѫде полезна и на обществото само ако това не и попрѣчи тя да прѣнебрѣгне длѣжноститѣ, които я чакатъ вжтѣ въ домътъ. И ако мисли, че трѣбва да се откаже отъ извѣстни задължения, то не бива да сѫ задълженитета на домътъ, защото нейния дѣлътъ е първомътъ къмъ домътъ. До голѣма степень жената държи въ рѣцѣтѣ си щастието и благodenствието на всички, които се намиратъ въ това гнѣздо. Най-добрания, благородния, тихия, щедрия мжкъ е безсиленъ да развесели и ощеатливи съмейното огнище, ако жената не е въ пълната смисъль на думата, негова истинска помощница и крѣпителка въ бурния животъ. Нейния нравъ създава атмосферата въ домътъ, рѣцѣтѣ ѝ ваятъ красотата му, сърдцето ѝ ражда любовта. Въ края на краишата, такъвъ единъ животъ е толкова цѣненъ, възвишенъ, божественъ, щото никоя жена, която е била призвана да стане съпруга, не е считала нищо по велико отъ това да бѫде свѣтина, радостъ, благословение, вдъхновение за единъ домъ. Мжже съ художествени таланти мислятъ, че си струва да се живѣе, за да нарисуватъ поне още нѣколко велики картини, съ които да очудватъ поколѣниета, когато ги гледатъ, и така да обезсмъртятъ името си, както и плеади отъ велики поети и мислители цѣнятъ живота и искатъ по възможности да се продължи, за да дадатъ на свѣта свой нѣкой безсмъртенъ трудъ. Колко повече жената трѣбва да цѣни живота, който ѝ дава шансове за много по велика работа отъ онази на полето и художника. Но жената, която прави единъ хубавъ и приятенъ домъ, основавайки го на любовъ, молитва и чистота, върши нѣщо по-добро отъ какво да е друго, което нейнитѣ рѣци могатъ да извѣршатъ.

Нещастни сѫ нѣкои бракове. Какъ могатъ съпругътъ и съпругата да живѣятъ щастливо въ съмейния животъ? Съмейното щастие е единъ урокъ, който трѣбва да бѫде наученъ. Не могатъ два живота, доведени въ такова тѣсно отношение, да бликнатъ въ единъ безъ себедисциплиране. Женитбата е единъ добъръ актъ за много години. Ние не се женимъ всѣкой денъ, но само еднъжъ.

Понѣкога трѣбва дѣлго врѣме за оженената двойка да научи урока за щастливо наедно живѣене. Тѣ се обезсърдчаватъ защото любовта имъ не доставя съвѣршенно

щастие още въ първия денъ. Всѣкога струва си да се научи урокътъ. Мраморътъ трѣбва да се губи, когато образътъ расте. Трѣбва да има доста окастриране въ двата живота; трѣбва да има отстѫпчивостъ, себеотказване, себесдѣржливостъ, когато тѣ се учатъ да живѣятъ по-скоро единъ животъ, отколкото два. Любовта е всѣкога дисциплина. Любовта деспотъ ли е? Не, Любовта служи, тя не тѣрси своето си, тя желае не да и служатъ, но да служи; тя не изисква внимание, похвала и почести; то скоро тя тѣрси да послужи, да даде, да почита.

Едно истинско женско сърдце ожида за нѣжностъ; то се наранява отъ горчиви думи, отъ студенина, отъ остра критика, отъ не-тѣрпѣние, отъ прѣнебрѣгване. Любовта ожида за єюя дневенъ хлѣбъ и нѣжностъ. Никой мжкъ не бива да отказва на жена си дори малкитѣ нѣща, които и причиняватъ приятности и удоволствие всрѣдъ занятитѣ и мрачни дни.

Има и други елементи, които влизатъ въ съставътъ на домътъ. Едни измежду благословенията, които доставятъ щастие, сѫ дѣцата, които дохождатъ съ своя сладъкъ животъ и свята радостъ. Дѣцата искатъ грижа, трудъ, жертви и много пажти костватъ болки и скърбь. Но пакъ благословенията, които донасятъ въ единъ истински домъ, хиляди пажти надминаватъ грижите и страданията. Свѧть е онзи часъ въ домътъ, когато бебе се роди, и се сложи въ обятията на младитѣ майка и баща. Това е послѣдния печатъ върху тѣхната любовъ, послѣдното благословение на вѣнчалната церемония. То сваля благоухания отъ небето, носїйки го слѣдъ себе си въ домътъ на земята. Нѣма по-дѣлбока и чиста радостъ, испитана въ този свѣтъ, отъ радостта на истинни родители при рождението на първото тѣхно дѣте. Много отъ по послѣшнитѣ радости въ домътъ се внасятъ отъ дѣцата. Тѣ сѫ велико благословение за родителитѣ. Често пажти тѣ учатъ много повелики уроци, отколкото тѣ сами сѫ научени. Ние казваме, че учимъ дѣцата си, но и тѣ учать насъ, тоже, ако ние мислимъ за тѣхъ, както трѣбва, — като безсмъртни сѫщества дошли отъ Бога да бѫдатъ приготвени отъ насъ за живота.

Една истинска майка е една отъ най-святитѣ тайни на домашно щастие. Богъ изпраша много хубави нѣща въ този свѣтъ, много благородни дарове; но нѣма благословение по богато отъ това, което Той дава чрѣзъ майката, която е научила урока на любовта

толкозъ добръ, колкото е разбрала значение на своето свято призвание.

Единъ баща, тоже, тръбва да е благословение за домът. Модерната тенденция да се тури върху жената и майката всичката отговорност за изграждане на домът и неговото щастие, не е възприета от християнското учение. Божествената заповѣдъ за изграждане на домът и възпитание на дѣцата е дадена главно на човѣка, което значи заедно и на съпругът, както и на съпругата. Той не може да избегне отговорността, неговото положение, като глава на семейство, му налага тази длъжност. Освѣнъ това не е кавалерско, щото единъ мажъ да стовари всичко върху онай, която той зове „по слабъ съсаждъ“. Ако неговата жена е слаба, а той—якъ нека да помни, че е привилегия и длъжност на силния да носи тежкия дѣлъ от житейския товаръ.

Нека живѣемъ по-вече за нашите домове, да имаме повече любовъ единъ къмъ другъ; нека спремъ да критикуваме, да си противорѣчимъ единъ на другъ; нека бждемъ по търгъливи къмъ грѣшките на другия; нека не задържаме благите и любезни думи, които съхраняваме въ сърдцата си, за да не би единъ денъ да биде късно. Скоро раздѣлата ще дойде. Единъ отъ двойката ще стои при гробът на другия. Тогава всѣка горчива дума изказана, всѣка любовна длъжност неизвършена ще легне като тежъкъ камъкъ върху сърцето.

Карлайлъ, когато миналъ мѣстото, кѫдѣто за послѣденъ путь видѣлъ жена си живи, е казалъ: „О, да можехъ да я видя само за петь минути и да я увѣря, че азъ дѣйствително се грижехъ за нея прѣвъ всички този путь! Но тя никога не узна—но тя никога не узна!“

Защо не ставатъ проповѣдници и защо бѣгатъ въ Америка?

II.

Току що бѣхъ свѣршилъ семинария въ Америка и се готвѣхъ на путь за България. Срѣщамъ се съ единъ български проповѣдникъ и му казвамъ: хайде да се върнемъ въ отечеството си и работимъ всрѣдъ нашия народъ.

„Отечеството ли“, извика той, „моятъ кракъ не ще се отмѣсти отъ Америка. Тукъ е моето отечество. Въ България азъ не мога да съмъ проповѣдникъ, защото не обичамъ самото ржководство на управление и работа. Тамъ двама и трима водятъ цѣлата работа. Можемъ да ги наречемъ „протестански Св. Синодъ“. Тѣ признаватъ едного за пастиръ, а другого не. Тѣ свалятъ и качватъ. Тѣ прѣмѣстватъ и размѣстватъ. Тѣхната дума е законъ. Това азъ не мога да търпи, ето защо не искамъ да се върна въ България като проповѣдникъ“.

Наистина, това е твърдѣ съло изказано, но кой ще отрече, че не е вѣрно?

Кждѣ е проповѣдническиятъ съюзъ, който да ржководи евангелската работа у насъ? Казвамъ, проповѣдническиятъ, защото само проповѣдниците знаятъ и познаватъ състоянието на църквите и ходътъ на работата.

Какъ става днесъ размѣстването на евангелските работници въ България?

Какъ ли?

Ето какъ. Защото нѣкоя си „двойка“,

или „тройка“ мислятъ, че еди кой си проповѣдникъ тръбва да се проводи въ градъ дѣто тѣ искатъ, а това искатъ, по особени тайни причини, само тѣмъ познати, и холпъ рѣшено и свѣршено. Проповѣдника се прѣмѣства, макаръ че на първото мѣсто той е успѣшенъ и самата църква го иска.

Горкия проповѣдникъ, нѣма кому да се оплаче, нѣма дѣ да апелира. Тѣй била волята... Божия и ще не ще, тръбва да се покори, ако иска да запази хлѣбътъ си.

Послѣ. Въ нѣкоя църква се намиратъ членове, които не имъ се харесва проповѣдника, не, че не е способенъ, но защото не имъ е угодилъ и хайде агитация да се смѣни и замѣсти съ другъ. Тѣхните желания надѣляватъ и въ немилостъ падналия работникъ бива прѣмѣстенъ. Разбира се, и тукъ ще кажатъ, че това става, защото е така волята Божия.

И още другъ случай, и четвъртий и пети и много такива.

Сега, явно е, че при такива размѣстване не може да се включава волята Божия, защото причините на размѣстването сѫ отъ характеръ съвсѣмъ не отговорящъ на тая Божия воля, съ която много хора експлоатиратъ и се извиняватъ. Ако се приеме, че проповѣдника като Божий служителъ, тръбва да работи и ходи само по диктовката на тая Воля, тогава, тръбва да се приеме и това,

че той самъ е лицето, което най-добрѣ ще знае кждѣ го вика и изпраща тази Воля. Другъ е въпросътъ, какъ ще узнае желанието на Божията воля.

Така че, тѣзи размѣстявания за които спомѣнахме по-горѣ, мислимъ, не сж споредъ Божията воля, е тъкмо по желанието на нѣкои человѣци.

Въ Методиската църква работата е по друго яче и безполезно е да се говори по нея, защото нейната дисциплина не търпи промѣнения споредъ мѣстата и хората, а на всѣкждѣ тя си остава една и сжша.

И тѣй, третата причина, защо нѣкои не желаятъ да станатъ проповѣдници и защо други станали такива бѣгатъ въ Америка е, безцеремоното и безосновно размѣстване на проповѣдниците и диктаторството само на нѣколцина души, и то нѣкои отъ тѣхъ нѣмайки нищо общо съ проповѣдническата работа.

Тая причина може да се избѣгне твърдѣлесно, стига само да се съзнае грѣшката и да има желание за поправление. Жалкото е,

обаче тамъ, че има хора, които не отстѫпятъ отъ заведения вече редъ, та макаръ че нѣкои проповѣдници оставатъ онеправдани, а други напускатъ работата.

Но щомъ ви е мила вашата стара заведена практика на управление и тикане работата, щомъ не искате изменения и нововедения, тогава не се чудете, защо нѣмаме достатъчно проповѣдници.

Нѣмаме достатъчно български проповѣдници, и нѣма да имаме до тогава, до като проповѣдническата професия не се направи привлекателна въ своя механизъмъ на управление и до като на проповѣдника прѣстане да се гледа като на наемникъ съ когото можете да си играете както щете и когато искате.

Не, господа! Имайте проповѣдника на висотата, на която самъ Христосъ го е поставилъ, почитайте го и третирайте го като Христовъ човѣкъ и вие нѣма да имате мѫжнотия въ намѣрането на по-вече евангелски работници.

• Нашия Библейски Курсъ

въ свръзка съ недѣлното училище

5 Май, Битие 40 гл.

Иосифъ тълкува сънища.

Централния стихъ: „Вдъхновението на Всесилния ги вразумява“. Иов. 32:8.

Затвора въ който Иосифъ бѣ хвърленъ се описва съ Еврейската дума която значи „крѣпостъ заобиколена съ стѣна“. Иродотъ спомѣнува за такъвъ крѣпостъ въ Мемфисъ. Иосифъ бѣ затворенъ въ онази частъ на крѣпостта дѣто се туряха политическите прѣстъжници и дѣто надзора бѣ по строгъ. Обикновенитѣ прѣстъжници се туряли въ другата частъ на голѣмото здание. Петефрий е билъ въроятно министъ на полицията и затова е билъ подъ негово вѣдомство. Факта че той мълчеливо се съгласи Иосифъ да бѫде по свободенъ показва, че той се съмняваше въ думитѣ на жена си, и бѣше благоразположенъ къмъ него, като оставилъ врѣмента да изкаже на явѣ истината.

Иосифовото служение. „Господъ бѣ съ него“, и той бѣ тѣй увѣренъ че ще бѫде оправданъ щото иждивяваше врѣмето си въ грижа за другитѣ затворници. По послѣ царския ви нарече — единъ високъ чиновникъ

който пазяше царя отъ отравяне—и главния хлѣбаръ, който приготвляваше всички сладкиши, бѣха хвърлени въ затвора и оставени подъ грижата на Иосифа. Интересно е да се забѣлѣжи колко много Иосифъ се интересуваше въ тѣхъ, като обрѣщаше внимание на израженията на лицата имъ, разпитваше ги за състоянието имъ, и слушаше разказитѣ за сѫдбата имъ. Той е окровителя на всички тѣмнични филантрописти, и той вършеше светата си работа не само защото имаше едно щедро благоразположение, но и защото това му даваше едно облекчение на неговитѣ скърби. Най добрия цѣръ на скрѣбъта е служение на другитѣ. Ако живота ти е обиспанъ съ скърби, недѣй сѣдя осамотенъ да хранишъ скрѣбъта, но намѣри други що сж по-нешастни отъ тебе и утѣшавай ги съ утѣшението което ти си получилъ. Ако не можешъ да говоришъ много, ти можешъ да слушашъ. Прѣтвореното сърдце обича да изказва тѣжитѣ си прѣдъ съчувителното ухо. Иосифъ можеше да се мръщи самъ като да си отмѣщава на человѣчеството за грубитѣ му обноски; но той стори по добрѣ и излѣ

любовъта си като ароматъ отъ алабастрова кутия, като поясни че и той бѣ откраднатъ отъ земята на Евреите, и бѣ съвършено невиненъ за нѣщата за които го обвиняваха.

СЪНИЩАТА. Тѣ сѫ считали като съобщение отъ богът Тотъ за ржководството на сънувателя. Едно съсловие отъ жреци било посветено на изтълкуване сънищата. Естествено било, прочее, за тѣзи двама чиновници да се смущаватъ, защото въ затвора не бѣ възможно дс се намѣри тълкувателъ, но тѣ се зарадваха като можаха да се възползватъ отъ помощта на Иосифа който имъ изтълкува сънищата.

Молбата на Иосифа къмъ виночерпецътъ да го помене бѣше твърдѣ трогателна и естествена, макаръ че нѣкои сѫ казали че той не трѣбаше да стори това, но да уповава само на Бога. Но не е прилично да сме строги къмъ плѣнникътъ въ частъ на душевната му мѣка. Най-силната вѣра се колебае по нѣкога. Илия се отчая въ пустинята и пощела да умрѣ. Иоанъ Кръстителъ, заплашенъ и обезсърденъ, прати отъ тѣмния затворъ да пита дали наистина Иисусъ бѣ Христосъ. Ако Иосифъ усърдно потърси человѣческа помощъ, като по дѣйствителна отъ Божията, кой отъ насъ може да го осажди? Не бихме ли сторили и ние сѫщото! Но Богъ не го отхвърли за това нѣщо. Даже когато ние не вѣрваме, той остава вѣренъ.

„Помени ме“. Този викъ ни напомня молитвата на умираещия разбойникъ къмъ Хри-

ста. И Христосъ имаше работа съ двама прѣстѣжици. Но колко различна е неговата обноска! Обѣщанието дадено на кръстътъ не бѣ забравено на прѣстолътъ, и когато слѣнцето захождаше задъ Палестинскитѣ хълмове умираещия разбойникъ бѣ съ Христа въ раятъ.

На всякого който може да се намѣри въ Иосифовитѣ обстоятелства, ние казваме 1) „Прѣстанете отъ човѣка, на когото диханието е въ ноздритѣ му“. Вѣрно е, че ние не можемъ да живѣемъ безъ човѣшко съчувствие, но ние не можемъ да се облѣгаме на него, да не би да станемъ като давящия се който се улавя за сламката. „Проклетъ да бѫде човѣкътъ който уповава на човѣкъ“. 2) Помните Божественитѣ обѣщания. Той каза, „нѣма да те оставя, додѣ не извѣрша каквото съмъ говорилъ за тебе“.—„Не бой се, защото азъ съмъ съ тебе . . .“ 3) Чакай за Господа“. Може да изглежда че годинитѣ бѣрзо минаватъ, и помощъ не дохожда. Но Той чака минутата когато ще извѣрши най-добро то. Въ четвъртия часъ на нощта Иисусъ ще дойде ходящъ по вълнитѣ. Помните че Иисусъ е истинския тълкователъ на тайнитѣ на живота. Нека не отиваме по сеанси, ясновидци и пр. които могатъ да ни заблудятъ, защото тѣ говорятъ отъ своето ограничено знание. Нека отворимъ сърдцата си на Христа, който ще ни говори чрѣзъ Св. Духъ и чрѣзъ вѣстителитѣ които той е избраъ.

Евангелизма въ нѣкои отъ селата ни.

Минаване отъ тѣмниоти въ видѣлиниоти.

Абдуларе. Единъ младежъ отъ с. Цѣрово, Т.-пазарджишката околия, се заселилъ прѣди 22 години съ родителитѣ си въ Абдуларе, друго едно село въ сѫщата околия. Той билъ запознатъ до нѣкѫдѣ съ евангелското учение отъ съселенитѣ си евангелисти, чийто събрания обичалъ да посѣщава понѣкога. Отъ грѣхътъ обаче не билъ се отрекълъ и на Христа се не надѣвалъ. Една студена зарань, слѣдъ заселването си въ Абдуларе, той тръгналъ за Цѣрово и трѣбало да мине прѣзъ замръзналата р. Марица. Минавайки прѣзъ рѣката ледътъ се счупвалъ на нѣколко мѣста и младежътъ билъ въ опасностъ да се удави. Богъ обаче ималъ планъ съ него. Мокръ и съ замръзнали дрехи той пристигналъ благополучно въ Цѣрово, отишълъ пакъ на евангелското събрание и тамъ чулъ думи съ

неизгладимо отъ умътъ му впечатление. Тия думи така дѣйствуvalи върху него, че то му не давали миръ и спокойствие додѣ не прѣдалъ себе си на Господа. Отъ тога зътъ той усърдно започналъ да проповѣдва Христа на другитѣ. Започнало се страшно гонение и прѣслѣдане противъ него, както отъ вѣнчни така и отъ домашни. Кръстътъ че понесълъ на плѣщитѣ си, билъ извѣнредно тежъкъ, но еднаждъ турналъ ржката си на ражлото, той се не обрѣзалъ назадъ, а все гледалъ на напрѣдъ. Мъжнотиитѣ му съ избиране другарка прѣзъ живота тоже били немалки. Той обикналь една евангелска мома въ Цѣрово, но баша ѝ не скланялъ да му я даде, защото мислилъ, че младежа нѣма да устои вѣренъ до край на Христа, поради голѣмото гонение въ мѣстото дѣто живѣелъ.

Отблъснатъ отъ първата си избраница, той се отнесълъ до друга православна мома въ Абдуларе. Послѣдната понеже го обичала, склонила да го вземе и бѫде евангелистка, безъ да мисли за послѣдствията. Родителите й не я давали. Тѣ я прѣдумвали да не взима протестантинъ; заплашвали я съ бой, но тя останала непоколебима въ рѣшението си; нищо не могло да я отклони. Най-послѣ младите сполучили да се взематъ, но пастирътъ, който щѣлъ да ги вѣнчава въ селото, билъ два пъти пропожданъ стъ селенитѣ. Единъ пътъ били рѣшили да го убиятъ ако отидѣлъ. Съ извѣнредни мѫжнотии и прѣпятствия вѣнчанието едва се извѣрило въ Т. Пазарджикъ.

За нѣколко врѣме никой, освѣнъ Бога, нѣмало да помага на гонимия. Кѫщата му често пъти била блокирана отъ озвѣрената тѣлпа въоружена съ пушки, брадви и сопи. Единъ пътъ даже била подпалена, но Богъ по чудесенъ начинъ закрилялъ слугата си, до като сърдцата на други три-четири души били докоснати отъ Духа Светаго. Тѣ станали другари и съмишленици-съучастници на гонения скроменъ послѣдователъ и проповѣдникъ на Евангелието. На едного отъ новите послѣдователи тѣлпата сринала до основи новия зидъ, шо ограждалъ двора му. По Божие провидѣние, обаче, сѫщите пакостници били принудени отъ властъта да я издигнатъ отново.

Чрѣзъ тоя младъ човѣкъ Евангелието влѣзло въ с. Абдуларе и днесъ половината отъ селото сѫ евангелисти. Тамъ сега се издига евангелска църква, която свидѣтелствува, че Богъ царува и че прѣдъ Него ще се поклони всѣко колѣно на земята.

Кричимъ. Все по Божие провидѣние, види се, тоя младежъ сега човѣкъ на 42 години, се заселява прѣди седемъ години въ турскачасть на с. Кричимъ, Пещерска околия, и пакъ продължава блажената си работа да проповѣдава Евангелието. Той не е специаленъ проповѣдникъ, но между другата си работа работи и за Христа. Гоненията обаче и тука не закъсняватъ. И тукъ озвѣрената тѣлпа го застрашава съ убийство, като навлиза въ двора му, ограденъ съ зидове. Много пакости му сѫ направени и още продължаватъ. Даже комитетъ е съставенъ съ позволени и не-позволени среѣства да работи за изплождането на евангелистите изъ Кричимъ, но колкото ги гонятъ, толкозъ тѣ се множатъ. Единъ младъ момъкъ станалъ жертва на фанатизма, ала той станалъ и съмето, отъ кое-

то сега сѫ израстнали четиринаесетъ сѣмейства Христови послѣдователи. Нѣкои отъ най-неблагонадеждните и върли гонители въ началото, днесъ сѫ смирени и устърдни чада Божии. По два пъти всѣка св. Недѣля тѣ се събиратъ сутринь на проповѣдъ и подиръ пладнѣ на недѣленъ урокъ. Изрядно впечатление прави човѣку да види какъ малкитѣ отъ двата пола учатъ и казватъ по отдѣлно златнитѣ стихове и онѣзи за изустъ. Старатѣ пъкъ всѣка вечеръ се събиратъ въ едно турско кафене, образуватъ си единъ кръжокъ и все за Евангелието приказватъ, като се стараятъ прѣзъ деня да го проповѣдватъ на околнитѣ си. Вечеръ разказватъ единъ другому опитностите си.

Двама братя отъ приятелите, кога, прѣди три години и нѣщо, станали членове на църквата, домашнитѣ имъ така били ожесточени противъ тѣхъ, шо били принудени да си спятъ въ чужда кѫща. Съпругата на единъ отъ тѣхъ, въ чийто домъ квартируваха, кога трѣбвало да мине покрай кѫщата на първиятъ приятелъ евангелистъ, минавала все на другата страна на улицата, погледвала кръвнишки и проклинвала. Сега тя и нейната етърва посѣщава събраанията, но има нѣщо по-вече. Една св. Недѣла зарань при края на проповѣдъта тя стана и разчувствува каза: „Искамъ да кажа нѣщо“. Всички вторачихме погледитѣ си въ нея. „Когато моя мѫжъ послѣдава“, продължи тя, „азъ толкозъ ожесточена и озвѣренна противъ него и противъ протестантите, шо бѣхъ приготвила вече половина тенекия газъ да пратя нѣкого да запали кѫщата на първиятъ евангелистъ, който въвель Евангелието въ селото, който увлѣче мѫжа ми въ протестантството. Тогава и послѣ азъ говорихъ лошо противъ протестантите, но сега признавамъ грѣшката си и моля всички ви да ми простите!“ Тая изповѣдъ дѣлбоко трогна всичина ни, особено мѫжа ѝ, и ние пръсълзени издигнахме гласа си въ благодарность и хвала на Бога за разкянатата душа.

Кога дойдеше дѣщеря ѝ на госте, тя доходеше при мене и ме помолваше да избера нѣкой хубавъ стихъ и да имъ прочета, съ стихъ тя наричаше частъ отъ словото Божие, разказъ, или статия отъ нѣкое списание или вѣстникъ. Тя често доходеше въ стаята ми да приказваме за духовни нѣща. Единъ денъ азъ ѝ прочетохъ отъ сп. „Христиански Свѣтъ“ една статийка съ заглавие: „За млади [нови] евангелисти“, въ която се казваше, че мѫжетѣ трѣбва да бѫдатъ по-

съчувствителни и внимателни къмъ женитъси и че тръбва да имъ помагатъ въ работата. Тази статийка толкозъ ѝ се хареса, щото на другия денъ вечеръта, като бъше се стъмнило и мжжъ ѝ не бъше се още завърналь отъ селото, тя дойде при мене и усърдно рече; „азъ ще чакамъ вънъ и щомъ дойде мжжъ ми ще доведа да му прочетешъ стиха, що вчера ми прочете“. Такъвъ е интереса къмъ словото Божие и къмъ доброто на новопостъпватъ въ Кричимъ.

Ждребешко. На единъ часъ и нѣщо западно отъ Кричимъ, сгущено въ балкана между ридоветъ е селото Ждребешко. Колкото е каменито природно, толкозъ е твърдо и въ духовно отношение, но при все това евангелското съмѣ и тукъ си е пробило путь. И тукъ има единъ братъ, членъ на църквата, който редовно всѣка св. Недѣля посещава службитъ въ Кричимъ. Единъ путь идейки за събрания въ Кричимъ той злъ си пострадалъ отъ врагове на истината, но нито гонение, нито дъждъ нито снѣгъ, нито студъ или жега, нищо не е въ състояние да го възпрѣ отъ посещаването на службитъ Господни и Неговия путь. Срѣщу всички прѣчки той е утвърдилъ лицето си като кремъкъ. Силенъ словомъ тай не е, съ устата си той не може да проповѣда и убѣждава, както нѣкои други, но живота му краснорѣчиво говори. Той е богатъ съ вѣра и любовь къмъ Бога и погинващъ души. Усърдието му е примѣрно. Една сѫбота подиръ пладне той дойде въ Кричимъ и ме замоли да отида и въ него-вото село да проповѣдвамъ Евангелието. Безъ да се колебая склонихъ и заминахме. Въ селото стигнахме доста късно, та тоя денъ нѣ-махме случай да направимъ нѣщо. На другия денъ прѣдъ изгрѣвъ слънце изкачихме се съ него на една височина надъ селото, дѣто издигнахме олтаръ Богу, т. е. помолихме се и изпѣхме нѣколко свещени пѣсни, чийто звуци се разнесоха въ селото и наоколо. Слѣдъ това присъствувахме на служба въ православната църква. Слѣдъ отпуска имахме въ двора на църквата разговоръ по духовни прѣдмети съ нѣколко души, които останаха. Единъ отъ тия човѣци ни покани у дома си и ни сложи трапеза, та ядохме и за повече отъ два часа четохме части отъ Евангелието и разговаряхме въ присъствието на всичкитъ му домашни.

До тоя часъ всичко бѣ добрѣ, но слѣдъ пладне, когато тръгнахме съ братътъ да излеземъ на вънъ отъ домътъ му съ Библия и пѣсень въ рѫцѣ, въ двора му, който е не-

уграденъ, влѣзна и ни посрѣщна единъ пияница и веднага почна да ни ругае и псува. Заплашва ни и съ бой. Не слѣдъ много дойдоха още двама пияни, та ни грабнаха книгите и съ най-мрѣсни думи ги удряха и разхвърляха по земята. Изглеждаше, че тази работа е нарочно скроена. Въ това врѣме една тѣлпа отъ нѣколко десетки души заедно съ кмета се събра около насть да ни гледа и никой не помисли да ни защити. „Жестока дума възбужда гнѣвъ, а мекъ отвѣтъ угъшава яростъ“. Имайки прѣдъ видъ тая истина, ние се старахме да ги не прѣдизвикваме и въ конецъ побѣдихме, като се отървахме безъ бой. Тѣ искаха да ми съблѣкатъ дрехитѣ, но се задоволиха само съ сламената ми шапка, която ми взеха на сила. Христианинъ споредъ тѣхъ не трѣбвало да се противи кога му взиматъ дрехитѣ!

Слѣдъ тоя инцидентъ върнахме се въ къщи, помолихме се, пѣхме нѣколко пѣсни и пакъ излѣзнахме, та пропозѣдвахме на единъ момче въ единъ харманъ. На мрѣкане братътъ ме съпроводи пѣти до Кричимъ.

На слѣдващата св. Недѣля той донесе книгите, които били оставени отъ пияничите въ една кръчма. Макаръ, че тай нерадушно ни приеха съселенитѣ му, той бѣ много радостенъ, че можахме нѣщо да кажемъ за Тоя, Който е пролѣтъ кръвата Си и за тѣхъ. „Както ти записа имената на домашните ми въ тевтерчето си, така и Богъ като че ли ги записа въ книгата на живота, съвсѣмъ се промѣниха съ дохождането ти у дома“, каза той. Домашните на тоя братъ състоящи се отъ жена, дѣца и двама стари, родители на жена му, при посещението ми не бѣха вече много противни на истината, но бѣха невѣжи. „Законътъ Господенъ“, обаче е не-пороченъ, възвръща душата. Свидѣтелството Господне е вѣрно, умѣдрява простиятъ. Повеленията Господни сѫ прави, веосятъ сърдцето: Заповѣдъта Господня е свѣтла, просвѣщава очитѣ. (Псл. 19:7-8). Колкото прости и невѣжъ да е човѣкъ, готовъ ли е да се подаде на влиянието на Божието слово, той ще бѫде просвѣтенъ и възвишенъ.

Каялж-Дере

Г. Д. Жожухаровъ.

КОЙТО ЧЕТЕ И РАЗПРОСТРАНЯВА

СП. „ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ“

той допринася полза на себе си и на хората.

Четири войнишки писма.

Не цънтят човешкия живот.

„Драгий г. М—въ.

„Прѣди нѣколко дни имахъ възможность да прочета 1 и 2 бр. на „Христиан. Свѣтъ“ и не мога да се въздържа да изкажа голѣмoto си задоволство. Въ него авъ виждамъ прокарано всичко онова, което е занимавало измѣчения ми духъ прѣзъ врѣме на войната

„Колко ефтинъ е човѣшкия животъ! Хиляди срѣщу хиляди, хвъргатъ непрѣстано крушуми, шрапнели, гранати, картечи, градъ се сипе по опрѣдѣлени цѣли, често и лично върху тебе, а твойто сърдце се свива и въ умътъ само едно се върти: Боже, ако е волята Ти, да умра ще умра, ако ли не—нѣма; хиляди срѣщу хиляди, готови да се нахврлятъ, да напрѣдватъ, да се мушкатъ и сечатъ съ ножове; хиляди осакатени, хиляди ранени, хиляди убити, хиляди умрѣли отъ болѣсти, хиляди турени въ единъ гробъ — гробътъ пропадналъ и на нѣкои стърчатъ главитѣ, на други ржѣтѣ, на трети краката, миризливи, загнили; всички безъ изключение забѣркали понятието за добро и зло, убиватъ, защото инакъ ще бѫдатъ убити, крадатъ, за да ядатъ—защото инакъ ще умрать отъ гладъ, горятъ и разсипватъ кѣщи за да си кладятъ огньъ да не умрать отъ студъ, тѣрпятъ и студъ и дѣждъ и калъ и вѣтъръ и снѣгъ безъ покривки, тѣрпятъ безсъние,—безподобна мизерия; всички въ врѣме на примирянето играятъ комарь, пиянятъ при прѣвъ случай, а пѣкъ нѣкои и блудстватъ, като псета. Цѣрквитѣ прѣвърнати въ складове, а джамиитѣ или на складове или на конушни,—тѣ сѫ солидни и отъ камъни, та не могатъ лесно да се развалятъ, нито горятъ.

„Какъ чудно е създаденъ човѣкътъ! Невѣроятни сили имало въ него, невѣроятно тѣрпѣние, невѣроятна приспособеностъ, невѣроятно взеряване. Чудно, брате! Чудно, брате мой!

„Иди сега че не протестирай съ всичките си сили.

„Миръ чакаме, а миръ нѣма. Негодуване е прѣпълнило сърдцата на всички ни“...

Съ поздравъ Л. Д.—фелдшеръ.

—
Попрището на христианина.

„Слѣдъ голѣмитѣ студове и незгоди ко-

ито прѣкарахме при Одринъ, най-послѣ сполучихме да влѣземъ въ града, при все че азъ не пукнахъ нито единъ куршумъ. Грозоти-тѣ на това щормуване сѫ неописуеми, страшни. Полето е покрито съ обезобразени Божии създания. Цѣльта бѣ хуманна, но срѣдствата за постигането и сѫ неоправдателни отъ Христово гледище. Ето защо моята душа се измѣчва при мисълта, защо да съмъ въ редоветѣ на тѣзи, които създаватъ сиромашия, сираци и вдовици, безъ крака, безъ ржѣ хора. Попрището на христианина е съвсѣмъ друго. Да се повдигне човѣкътъ морално, да живѣе и работи за братството на хората. Нашата цѣрква не е сторила нищо въ това отношение. Тя спи. Но дано слѣдъ войната разбере положението си и призванието си въ свѣта, и какво становище да държи спрѣмо една маскирана отъ хуманни цѣли война. За напрѣдъ ще съмъ привърженикъ на това течение, ако Богъ ме поживи да се върна“

* * Ямбъль

—
„Ние не сме хора“.

„Драгий г. М—въ,

„Прѣди нѣколко дни ми попадна въ ржѣ „Христиански Свѣтъ“, З брой. Продължавайте да ми го изпращате. Браво за настроението ви относително пъкленната кървава война, въ която земахме участие.

„Съ какво ще оправдаемъ това положение? Съ какво ще се извинимъ прѣдъ малкитѣ дѣчица за бащитѣ имъ? Съ какво ще оправдаемъ прѣдъ съ черно забраденитѣ вдовици, които стоятъ като замаени и се чудятъ на кждѣ да се обѣрнатъ, като знаятъ че се тури край на свѣтлитѣ имъ планове, и замаени съ неописуема скрѣбъ, която възвира при всѣко погледване малкитѣ сирачета?

„Ами на майкитѣ и бащитѣ, които изгубиха синоветѣ си, тѣмъ какво да кажемъ?

„О! Не сѫ само тѣ. Богу що ще кажемъ?

„Ние не бѣхме хора. Думата ми е и за двата лагера. Често си задавамъ въпроса, да ли сме хора, или нѣщо друго?

„Нова България е обагрена съ червена кръвъ! Тя е пълна съ гробища. Незарититѣ и не дозарититѣ, гаргитѣ и кучетата ядатъ за ручокъ, обѣдъ и вечеря

„До когато църквата не стягли на мястото си, до когато не се свѣстимъ и духовници и мирияни заработка противъ злото, ние не сме хора.

„Дано да е близъкъ края на това пъклено дѣло. Ако не ви е приятно, че така пиша, простете грѣшката ми, но така се чувствамъ на бойното поле“ . . .

Вашъ Б. С. П.—Одринъ.

Свѣтътъ не задоволява.

17/III 1913, Мерефте.

„Драгий ми родители,

„Ето вече 5 мѣсесца, отъ какъ съмъ далечъ отъ роднини, приятели и познати; далечъ отъ роденъ край, тикънъ отъ идеали които съвсѣмъ не съмъ мислилъ да осъществявамъ. Прѣминахъ мѣста които не съмъ желалъ да мина. Живѣя въ градъ, въ който не бихъ желалъ да съмъ въ мирно врѣме. Карамъ животъ завиденъ. Поставенъ съмъ при условия и обстоятелства чудесни. Губя си врѣмето въ еднообразни, но невъзможни за въ София развлечения. Винаги съмъ сиътъ, свободенъ, привилигированъ; но при все туй пакъ недоволенъ, наскърбенъ, пострадалъ. Да! Загубихъ скжното си врѣме и младитѣ години. Забравихъ идеали, ще трѣбваше да постигамъ. Лишихъ се отъ познания, които ми бѣха необходими, слѣдователно останахъ назадъ, много назадъ въ умствено отношение. При походитѣ бѣхъ изморенъ, недояль, не-доспалъ и естествено бѣше да мечтая за почивка, храна, сънъ, изобщо за редовенъ животъ. Сега слѣдъ като имамъ всичко туй на разположение; близко до ума е, че ще мечтая за нѣща по-високи, по-недостижими—за забравенитѣ идеали що имахъ въ София, идеали за които имахъ поне искра надежда да достигна; обаче сега и тазъ надежда изчезна. Ето защо възмутенъ, недоволенъ отъ всичко азъ търся утѣха въ разходки по морето или екскурзия изъ околнитѣ села и балкани. За жалостъ, нийдѣ не намирамъ. Отида ли въ Шаръ-къй изпрѣчи се прѣдъ менъ „Братската могила“ [не много голѣма лѣха, въ която сѫ закопани повече отъ 100 души], до нея граба на офицера що е командувалъ тѣзи труженици за свободата на своитѣ едновѣрци. Наскърбенъ азъ се врѣщамъ къмъ градеца гдѣто се намира настоящето ми жилище. Минавамъ по другъ путь, прѣзъ балкана, като мисля че разнообразнитѣ гледки ще ме разсеятъ и азъ ще забравя туй що ме мжчи. Но азъ се срѣщамъ съ нови по

жалки гледки.—Стоять на позиции, далечъ отъ мило и драго, почернели, кирливи, изнемощели хорица. Стоять въ студенитѣ окопи но само тѣломъ, а духомъ тѣ сѫ при своитѣ родители, жени и дѣца. Да жалко е, но какво да правятъ? Биятъ се за педя земя въ която не слѣдъ много ще заровятъ собственитѣ имъ тѣла. Още по-наскърбенъ продължавамъ пжтя си къмъ градеца чийто красиви постройки на врѣмето си, сѫ почти онищожени отъ силнитѣ земетреси. Солиднитѣ основи що се забѣлѣзватъ подъ развалнитѣ карать неволно човѣкъ да се замисли за културата, идеалитѣ и живота на тѣзи що сѫ затрупани подъ тежкитѣ дувари на масивнитѣ постройки. Не ще и съмнѣние, че и оптимистъ при тазъ гледка ще се увѣри въ безмислието на човѣшкия животъ.

Увѣренъ въ суетата на живота и наскърбенъ не по-малко отъ колкото при тръгването на екскурзия; азъ се врѣщамъ въ телефонната станция и още не оставилъ пушката си и не свалилъ патрондаша, казаха ми че ме викатъ на телефона. Помислихъ си, че той (телефона) ще разсѣе тѣзъ мрачни впечатления що ме наскърбяваха тъй много. Вземахъ слушалката и чухъ баналното „хало кой тамъ“?

. Ахъ нещастенъ денъ! безсмисленъ животъ! Нима и туй черно дяволче телефона] трѣбваше да усили моята скърбъ! —Съобщихъ че приятеля ми, съученикъ отъ V-VII кл., мой колега прѣзъ врѣме на войната, записанъ по мое настояване въ опълчението, този веселякъ, интелегентъ момакъ Борисъ Цѣновъ се поминалъ отъ тифосъ; защото се къпалъ въ морето въ началото на миналия мѣсецъ.—Гдѣ останаха твойтѣ идеали, скжни ми приятелю? Защо наскърби милитѣ си родители, моята единствена утѣха бѣше ти !

Извѣнредно наскърбенъ не можахъ да се задържа на едно място и пакъ излѣзохъ. Разсѣенъ се разхождахъ край мълчеливото море. . . .

Една малка бѣла лотка ми привлече вниманието, която току що бѣше изтеглена на брѣга. Не съ много голъмъ трудъ бутнахъ лодката обратно въ морето, а слѣдъ туй се метнахъ на нея. Благодарение на двѣтѣ лопати, малката лодка ме отнесе на 100—200 м. навжтрѣ въ морето. Намѣрихъ се за моментъ самичъкъ, уединенъ, далечъ отъ всичко живо. Припомнихъ си за дѣтинство, за безгрижния ученички животъ и пакъ за Цѣновъ Горкото момче много желаеше

да се върне, слѣдъ войната, въ София. Съ възхищение си въобразяваше какъ славно ще бѫдатъ посрѣдници побѣдоноснитѣ войски въ България. „Славно посрѣднище“. Отъ тамъ си спомнихъ за Вазовото стихотворение, въ което се споменува за „Слава“ и екътъ рѣкъ „Лава, лава“. Слѣдъ туй и цѣлия послѣденъ коплетъ отъ сѫщото стихотворение—„Ековетъ“ изпѣкна въ моята паметъ.

„Дойдохъ въ пространното море
„Гдѣ нищо не цѣфти не мре,
„Море! вълни! стихия! вѣчностъ!
„Дѣлбоки бездни, безконечностъ!
„Какете ми: що е животъ?
„Що е човѣкъ? и кой го праща
„Въ свѣта за мжки скърбь и потъ?
„Защо той мре? защо се ражда?

„Каждъ е висшата му цѣль?
„Дали въ задгробния прѣдѣлъ?
„Или въ борбите на живота?
„Или на страстите въ хомота?
„Защо е той безсиленъ робъ?
„Отъ люлката до самия гробъ?
„Проклетъ за битка непрѣтайна?
„Морето рече—Тайна! Тайна!“

Лопатитѣ мудно движени, караха бавно лодката изъ тѣмнитѣ морски води.... Чуваха се още толкова гаремжи, които ставаха все по-редки и по-редки. Слынцето отдавна бѣше се скрило задъ Булаирските височини, а слабата червенина на небето, като че ли бѣше отражение на кървите що бѣха пролѣни въ долинитѣ на Булаирската околностъ . . . “

Съ любовъ синъ ви Асѣнъ

Хроника и бѣлѣжки.

Кой ще бие камбаната? Разбира се, този, който най-много даде. Всѣки случай, ние камбана ще имаме, защото има хора, които сѫ готови да ни помогнатъ.

ВИЖТЕ! ТРѢБВАТЪ НИ 500 ЛЕВА.

Има дадени:

Прѣнесени отъ миналия брой	15.00
Отъ Войводовската Еван. цѣрква	30.00
Г-нъ Сава Тихревъ—Свищовъ	5.00
Г-нъ Жеко Тънковъ—Свищовъ	5.00
Г. Тодора Илкова—Ловечъ	5.50
Пастиръ Ив. Тодоровъ—Търново	5.00
г. Ив. А. Колесниковъ—Торонто-Канада	10.00
Всичко 75.50	

Значи, има да съберемъ още 425 лева.

Благодаримъ на дарителите.

Кой ще е идущия да помогне съ колкото може? Пратете нѣщо. Най-малката ваша лепта ще се приеме съ благодарностъ.

Пари се изпращатъ до касиера на цѣрквата г. Сава Тихревъ, или до Пастиря.

Едно малко себеотрицание отъ страна на приятелите ни, ще значи запълване най-голѣмата нужда на цѣрквата ни—камбана. Отъ васъ зависи да ли ще имаме камбана, или не. Турнете се на нашето място, като цѣрква безъ камбана, и тогава за васъ ще е лесно да изплатите нѣщо за този фондъ. Не отлагайте! Сега е врѣмето за тази работа. Всички помощни ще се печататъ въ колонитѣ на Хр. Свѣтъ.

Какво казва Стоянъ Ватралски за народната ни цѣрква? Прѣдъ единъ виденъ редакторъ въ Лондонъ, между другото г-нъ Стоянъ Ватралски заговорилъ и за религиозното положение на България. „Дѣржавната цѣрква“, казалъ той, „по своята форма е грѣцка, и може би по-скоро е музей отколкото една жива цѣрква; тя живѣе въ срѣднитѣ вѣкове и съ миналото. Хората, безсъмѣнните извлечатъ благословение отъ нея, точно толкова, колкото нѣ-

кои хора извлечатъ отъ носене на муска“.

Силни думи, и въ сѫщото врѣме твърдѣ правдиви.

И наистина, колко е чудно, да гледашъ какъ гърци и бѣлгари се гонятъ и убиватъ, и пакъ народната ни цѣрква не може да се отърси отъ тѣзи грѣцки заблуждения, суевѣрия и заплетни, съ които нашия народъ се храни и забавлява въ цѣрква. Чудно е за човѣка да мисли, че заблужденията и прѣдписанията на грѣцките владици, които издигнаха клади за бѣлгарщината въ Македония, всички тѣхни уйдурми днесъ се практикуватъ въ народната ни цѣрква!

Кога ще разбере нашия народъ, че това не е Христовото христианство, че това не е Христовото Евангелие, че това не е Христовата цѣрква, а грѣцка, владишка и останки отъ кръволейната грѣцка пропаганда?

Сега е врѣмето да се отърси отъ тѣзи дрипи. Сега, когато гърците прѣслѣдватъ всичко що е бѣлгарско, е момента нашия народъ да се справи съ дѣржавната цѣрква и да я очисти отъ всички грѣцки и езически влияния. Това ще помогне твърдѣ много за зисилването на народа ни въ морално и духовно отношение, а тѣзи послѣднитѣ дни, сѫ единичките условия за истиненъ и траенъ успѣхъ.

Милитаристътъ и патриотаристъ нарѣкоха Балканската война „свещена“, война на кръста противъ полумѣсца. Ами, ако се отвори втора война, както ежедневниците на съскватъ обществото, война съ сърби и гърци, тогава, аджеба, съ какво име ще я кръстятъ? Съ какво ще я оправдаятъ! На ли и сърби и гърци сѫ православни христиани, чада на „великата православна цѣрква“?

Изглежда, че не полумѣсца е биль причината за Балканската война, а нѣщо друго, което сега пѣкъ подклажда друга братоубийствена разпра?

Кое е това нѣщо?

Това е системата на фалшивия човѣшки животъ, който никога не ще се освободи отъ войни, ако не се новороди.

Какво огледало е за православната църква, днешните груби разпри между сърби, гърци и българи, които не дай Боже, могатъ да избухнат въ една метежна война!

Нека се огледатъ и църква и духовенство и църковници и да ни кажатъ дѣ имъ е религията и въ що се състои тя?

Православните сърби и гърци надминаха мюсюлманите турци по своите вандалски изтъпления.

Грабятъ, горятъ, убиватъ, изнасилватъ тъкмо по православно.

А великаната православна Русия, святыните, на която сж по-вече отъ пѣськъти при морето, прилича на актьоръ съ двѣ роли въ едно и сѫщо врѣме.

Тѣй безсилна и безъ влияние става една църква, когато обезсолѣе.

Ако въ балканската война православната църква мижеше, сега поне, когато три нейни сина се готвятъ за война едни срѣщу други, защо немѣе и мижи? Защо не се обади и ограничи бѣсьтъ?

Или това не е нейна работа? Ако не е, тогава каква е работата ѝ? Само да води мъртвитъ къмъ гробищата ли?

О, христианско църво! Събуди се, събуди! Вижъ, вълци сж навлѣзли между стадото ти и го разграбватъ. Владици и попове издигнете гластьти си противъ нехристианските разпри между сърби, гърци и българи, чада на едната православна църква!

Млад. Хр. Дружества прѣчатъ на църквата! Из-пращахме списанието за библиотеката на едно отъ младежките христиански дружества въ провинцията. Четвъртия брой, обаче, е повърнатъ, като ни съобщаватъ отъ града, че не сѫществува вече подобно дружество, тѣй като то пропъждало младежките отъ църквата!

Ако това е вѣрно, т. е. че дружеството е пропъждало младежките отъ църквата, тогава трѣба да има нѣщо криво въ такъвъ дружество и то самото не може да бѫде христианско. Ние знаемъ много църви тукъ и въ странство, които сж силни поради младежките организации. И чудно ни е, какъ тѣй, въ онзи градъ, Млад. Хр. Др. е измѣнило на призванието си.

Но, нека кажемъ откровено, че ние се съмняваме въ вѣрността на подобно твърдѣние. Ние вѣрваме съвсѣмъ обратното. Че, Млад. Хр. Дружество въ единъ градъ събира младежките, но църквата не може да ги задържи. И тя не може да задържи не само младежките, но и старите. Защо? Защото има Млад. Хр. Дружества ли? Глупаво е, да се мисли тѣй. Тя не може да задържи и млади и стари, защото амвона е изгубилъ силата си. Съ четения на часови проповѣди, въ които може да има всичко, но не и животъ, не могатъ хората да се задържатъ. Съзnavаме, че твърдѣ е мѫжно да държи една публика съ часъ, или два, въ днешното нетърпѣливо и вихрено врѣме. Но, ние вѣрваме и твърдимъ, че Евангелието може да привлече всички хора и да ги задържи въ църквата. Въпросътъ е, какъ се прѣставя Евангелието. Причината, слѣдователно, за празните църкви и изгубването на младежките, не е въ Млад. Хр. Организации, а въ начинътъ на проповѣдането. По скоро, амвона трѣба да корегира себе

си, отколкото да унищожи едно Млад. Хр. Дружество, което може да принесе само добро и за църквата и за младите.

И капитална грѣшка върши онзи, който унищожава Млад. Хр. Дружество. Въ идуния брой, ние ще се повърнемъ по обстойно на този прѣдметъ.

Какво казва професоръ Маркмъ за списанието ни? г. Р. Маркмъ, американски професоръ, дошълъ прѣди година въ Самоковъ, скоро усвоилъ езикътъ, се е твърдѣ заинтересувалъ въ нашето списание. Той дойде въ градътъ ни, за да размѣни мисли съ насъ по много въпроси, между които и за списанието ни. Казва, „чудесно е списанието“. Оцѣнката на професора не се нуждае отъ коментарии. Въ идуния брой четете статията на сътрудника ни г. Маркмъ.

Писмо отъ Канада.

„Драги г. П. М—въ:

„Много се зарадвахъ, като прочетохъ че „Хр. Свѣтъ“ е въ вашитѣ рѣцѣ. Вѣрвайте, че като получихъ, азъ веднага сѣднахъ и почнахъ да пиша адреса за да го върна назадъ, понеже вече ми дотегна това мазане и лакейничество прѣдъ . . .

„Азъ отказахъ (единъ вѣстникъ,— името прикриваме, Б. Р.) и искахъ да откажа и „Х. Свѣтъ“, не отъ икономическо гледище, Боже пази! Но какъ казахъ не обичамъ тѣхното лакейничество.

„Ами сега се радвамъ, че перото влѣзна въ вашиятѣ рѣцѣ. Пожелавамъ ви блажи успѣхъ и напрѣдокъ.

„Пращамъ ви два долара за фонда „Камбана“, но ако ще ми пишете то азъ ще изпратя още нѣкой долларъ. Сега съмъ останалъ безъ пари, но не безъ сърдце.

„Азъ издавамъ тута едно списание подъ название „Свидок Правди“,—Свидѣтель на истината, на галицийски украински език. Ако можете да го четете то вий ще намѣрите по нѣкогашъ за нашата работа въ Канада“.

Съ дѣлбоко уважение съмъ вашъ: И. А. Колесниковъ.

Ще се вдигне схизмата! Вѣстниците пакъ заговориха за вдигането на схизмата. Въпросътъ е подновенъ отъ гърците. Но и Екзархътъ работѣлъ по това направление. Единъ грѣцки вѣстникъ казва, че „войната разрѣши спорътъ“. Наистина, голѣмъ споръ бѣше това, за онѣзи, които нѣматъ работа! Съ какви глупости се занимаватъ църковните съновници на „великаната православна църква“! Вмѣсто да се запрѣтнатъ и гърци и българи да причистятъ църквата отъ езическите влияния и дѣла; патриарси и владици вмѣсто да заработка между народа за неговото духовно събуждане и нравствено повдигане, тѣ, бездѣлници, отварятъ си работа съ въпроси, които нѣматъ нищо общо и никакво значение за Христовата църква. Явно е като бѣль день, че обрънаха църквата на политически институтъ и присушиха нейния жизенъ сокъ.

Българи, намъ не прѣчи никаква схизма. Прѣчатъ ни грѣцките заблуждения въ църквата. Отъ тѣхъ трѣба да се отърсимъ, а схизмата който я прогласиъ нека я самъ отнима.

Очистете народната църква отъ фенерските заблуждения!